

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC NHIỆM VỤ BẢO VỆ TỔ QUỐC VIỆT NAM XÃ HỘI CHỦ NGHĨA CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC HUẾ

Phạm Danh Nha*, Tô Thị Linh

Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Huế,
161 Nguyễn Khoa Văn, Phú Bài, Hương Thủy, Thừa Thiên Huế

* Tác giả liên hệ: Phạm Danh Nha < pdnha@hueuni.edu.vn >

(Ngày nhận bài: 21-6-2021; Ngày chấp nhận đăng: 27-9-2021)

Tóm tắt. Giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa cho sinh viên là một trong những mục tiêu mà Đại học Huế luôn quan tâm thực hiện trong chương trình đào tạo đại học. Trong thời gian qua, công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế được triển khai thực hiện ở tất cả các trường đại học thành viên với nhiều hình thức, mức độ, kết quả khác nhau. Trước bối cảnh thế giới và trong nước có nhiều thay đổi, biến chuyển phức tạp, vấn đề giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên trong tình hình mới cần được quan tâm hơn nữa. Vì vậy, nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình mới hiện nay là hết sức cần thiết.

Từ khóa: Giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, sinh viên Đại học Huế, giải pháp.

The solutions enhance the quality of homeland security mission education for student of Hue university

Phạm Danh Nha*, Tô Thị Linh

Center for Defense and Security Education, Hue University
161 Nguyen Khoa Van, Phu Bai, Huong Thuy, Thua Thien Hue, Vietnam

* Correspondence to Pham Danh Nha < pdnha@hueuni.edu.vn >

(Received: June 21, 2021; Accepted: September 27, 2021)

Abstract: In the complicated contemporary context of the world, the mission of education about the defense of the Vietnamese socialist country for the student needs to be more noticed. The common interest in the curriculum of Hue University includes the teaching about the mission to Vietnamese socialist country's defense. In recent years, the education of mission of defense of Vietnamese socialist country has been conducted in the member colleague of Hue Universities with many different methods, plans, and results. Therefore, it is vital to research real situations and propose solutions for this issue that enhance the quality of education for students of Hue University in the new circumstance.

Keywords: Homeland security mission education, students of Hue University, solution

1. Đặt vấn đề

Xây dựng và bảo vệ Tổ quốc là hai nhiệm vụ chiến lược xuyên suốt của cách mạng Việt Nam, trong đó bảo vệ Tổ quốc là điều kiện, tiền đề quan trọng để xây dựng, phát triển đất nước nhanh, bền vững. Bảo vệ Tổ quốc là bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, bảo vệ Đảng, Nhà nước, bảo vệ nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa (XHCN). Nhận thức rõ điều đó, trong những năm qua, Đảng, Nhà nước đã ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị, văn bản làm cơ sở để lãnh đạo, chỉ đạo toàn quân, toàn dân thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Đảng, Nhà nước ta xác định: “Bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo” [3, tr. 27], trong đó sinh viên giữ vị trí, vai trò hết sức quan trọng.

Sinh viên Đại học Huế (ĐHH) là thế hệ tương lai của đất nước, lực lượng đông đảo, trẻ tuổi, có sức khỏe, được tiếp cận với cái mới, được trang bị tri thức khoa học tiên tiến hiện đại, là nguồn nhân lực gánh vác trách nhiệm kế tục sự nghiệp phát triển đất nước. Hiện nay, sinh viên cũng là đối tượng mà các thế lực thù địch, phản động muốn tranh thủ, lôi kéo để chống phá cách mạng Việt Nam thông qua chiến lược: “Diễn biến hòa bình (DBHB) của các thế lực thù địch đối với Việt Nam là thực hiện âm mưu xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng, xóa bỏ chế độ XHCN” [3, tr. 97]. Đặc biệt, các thế lực thù địch, phản động đang đẩy mạnh tuyên truyền, gây tâm lý hoang mang, lo sợ trong sinh viên; phát tán những thông tin xấu, độc hại, làm cho một bộ phận sinh viên “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” về tư tưởng chính trị, sao nhãng nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Trước “ma trận” chống phá của các thế lực thù địch, nếu sinh viên không được nâng cao ý thức tự phòng, chống “DBHB” thì cũng sẽ dẫn đến “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, phai nhạt lý tưởng, niềm tin, xa rời ý thức, trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Trên cơ sở khảo sát và đánh giá thực trạng công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN của sinh viên, bài báo đề xuất những giải pháp quan trọng, phù hợp, thiết thực nhằm nâng cao chất lượng dạy và học trong thời gian tới.

2. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

2.1. Khách thể khảo sát

- *Mẫu khách thể khảo sát*: 40 giảng viên và 260 sinh viên đang công tác và học tập tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh (GDQP&AN) đã tham gia trả lời phiếu khảo sát.

- *Thông tin về 40 giảng viên tham gia khảo sát*: về trình độ, chủ yếu giảng viên tham gia khảo sát có trình độ đại học (85%), chỉ có 15% giảng viên có trình độ thạc sĩ. Giới tính của giảng viên tham gia khảo sát chủ yếu là nam (65%). Về độ tuổi, tỷ lệ giảng viên tham gia khảo sát từ 31 đến 50 tuổi chiếm đến 87,5% (từ 31- 40 tuổi: 62,5%; từ 41- 50 tuổi: 25%). Thâm niên công tác của giảng viên tham gia khảo sát từ 11 đến 20 năm chiếm tỷ lệ cao nhất (40%), từ 31 năm đến 40 năm chiếm tỷ lệ thấp nhất (12,5%).

- *Thông tin về 260 sinh viên tham gia khảo sát*: số lượng sinh viên năm thứ nhất là 100 sinh viên (38,4%), sinh viên năm thứ hai là 80 sinh viên (30,8%) và sinh viên năm thứ ba là 80 sinh viên (30,8%). Tổng số sinh viên nam tham gia khảo sát là 146, chiếm 56,2% và sinh viên nữ tham gia khảo sát chiếm 43,8%.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

2.2.1. Phương pháp

- Nội dung khảo sát được xây dựng dựa trên thực tiễn giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc của ĐHH cho sinh viên trong thời gian qua tại Trung tâm GDQP&AN.

- Đánh giá thực trạng giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN cho sinh viên ĐHH, chúng tôi sử dụng thang đo 5 bậc (từ 1 đến 5). Căn cứ vào tỷ lệ phần trăm của các nội dung khảo sát để đưa ra nhận định.

- Nghiên cứu được tiến hành từ tháng 6/2020 đến tháng 5/2021.

2.2.2. Phương pháp phỏng vấn

- Nội dung phỏng vấn giúp tác giả hiểu sâu hơn về kết quả khảo sát, phục vụ cho việc phân tích, đánh giá thực trạng giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN cho sinh viên ĐHH. Kết quả khảo sát bằng phiếu hỏi là cơ sở xác định các vấn đề cần tìm hiểu sâu hơn và làm cơ sở thiết kế đề cương phỏng vấn.

- Thời gian tiến hành phỏng vấn sâu: từ tháng 5/2021 đến tháng 7/2021.

2.2.3. Phương pháp thống kê toán học

Sử dụng phần mềm Excel để nhập và xử lý số liệu, lập bảng để phân tích số lượng, tỷ lệ phần trăm và đưa ra kết luận của các kết quả nghiên cứu.

3. Kết quả nghiên cứu

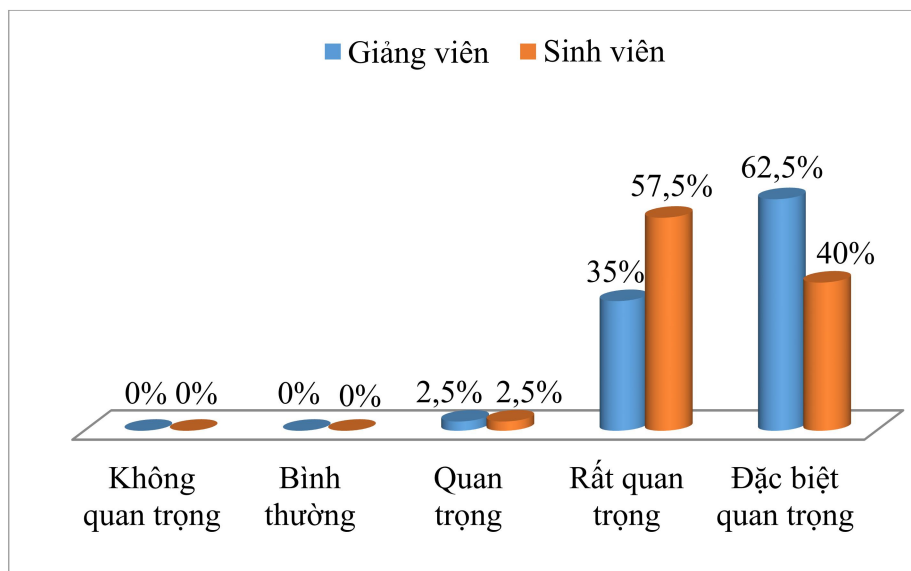
3.1. Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình hiện nay

Giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên đang trở thành một nhiệm vụ quan trọng đối với giáo dục đại học hiện nay. Giáo dục bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên hướng đến giáo dục toàn diện cho sinh viên về lòng yêu nước, yêu CNXH, niềm tự hào và sự trân trọng đối với truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc, của các lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam; có ý thức cảnh giác trước âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch; có kiến thức cơ bản về đường lối quân sự của Đảng và công tác quản lý nhà nước về quốc phòng, an ninh; có kỹ năng quân sự để tham gia vào sự nghiệp xây dựng, củng cố nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Trong nội dung này, chúng tôi phân tích theo 2 khía cạnh: nhận thức về tầm quan trọng của việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH và nhận thức về vai trò, trách nhiệm của sinh viên ĐHH đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay.

3.1.1. Nhận thức về tầm quan trọng của việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế

Việc xác lập nhận thức về tầm quan trọng của việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH là nội dung rất quan trọng, là cơ sở để định hướng nhằm tăng hiệu quả giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH trong tình hình hiện nay.

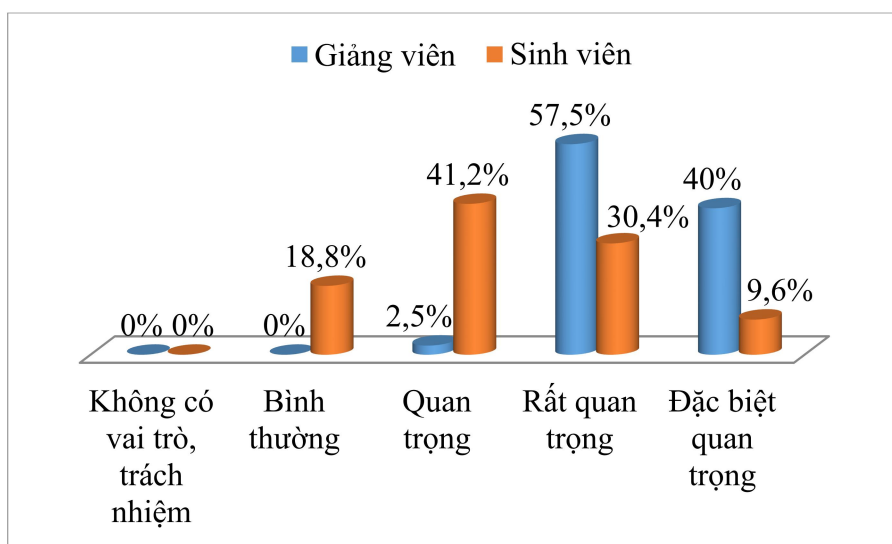

Biểu đồ 1. Đánh giá của giảng viên và sinh viên về tầm quan trọng của việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình hiện nay

Số liệu ở Biểu đồ 1 cho thấy cả 2 đối tượng mà chúng tôi tiến hành khảo sát đều đánh giá cao về tầm quan trọng của việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH trong tình hình hiện nay. Phần lớn đều cho rằng việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH mức “rất quan trọng” trở lên (97,5%). Đây là sự nhận thức đúng đắn vì giáo dục hiện nay không chỉ mang lại cho sinh viên những kiến thức, hiểu biết, kỹ năng về các khoa học cơ bản mà còn cả tinh thần trách nhiệm cao trong bảo vệ Tổ quốc. Các đối tượng mà chúng tôi tiến hành khảo sát có nhận thức đúng về giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc chính là điều kiện thuận lợi cho việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH trong tình hình hiện nay.

3.1.2. Nhận thức về vai trò, trách nhiệm của sinh viên Đại học Huế đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay

Sinh viên là lực lượng đang trưởng thành về mặt xã hội, chín muồi về thể lực, đã được định hình về nhân cách. Đây là lực lượng có vai trò quan trọng trong thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân, là lực lượng sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an bảo vệ Tổ quốc.

Biểu đồ 2. Đánh giá của giảng viên và sinh viên về vai trò, trách nhiệm của sinh viên Đại học Huế đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay

Số liệu ở Biểu đồ 2 cho thấy, phần lớn giảng viên và sinh viên đều nhận thức đúng về đánh giá sinh viên có vai trò, trách nhiệm “quan trọng” đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay (100% và 81,2%). Tuy nhiên, vẫn còn đến 18,8% sinh viên cho rằng vai trò, trách nhiệm của sinh viên đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc chỉ ở mức “bình thường”. Điều đó

đòi hỏi các chủ thể quản lý cần nghiên cứu nâng cao nhận thức cho sinh viên ĐHH về vai trò, trách nhiệm của sinh viên đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay.

3.2. Thực trạng giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình hiện nay

3.2.1. Nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình hiện nay

Hiện nay, trước yêu cầu của sự nghiệp đổi mới, của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, Đảng và Nhà nước ta chủ trương phải tăng cường công tác giáo dục QP&AN, giáo dục trách nhiệm, nghĩa vụ bảo vệ độc lập chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ cho toàn dân nói chung, sinh viên nói riêng. Ngày 18 tháng 3 năm 2020, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT ban hành Chương trình GDQP&AN trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học. Để thực hiện Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT của Bộ GD&ĐT đạt kết quả tốt, Trung tâm GDQP&AN đã ban hành Quyết định số 17/QĐ-GDQPAN ngày 27/4/2021 tiến hành triển khai và tổ chức thực hiện đạt hiệu quả theo quyết định, trên cơ sở các nội dung như sau:

- Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng Cộng sản Việt Nam: CN Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về chiến tranh, quân đội và bảo vệ Tổ quốc; Xây dựng nền QPTD và ANND; Chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc; Xây dựng LLVTND Việt Nam; Kết hợp phát triển KT-XH với tăng cường QP,AN; Vấn đề cơ bản về lịch sử nghệ thuật quân sự Việt Nam; Xây dựng LLDQTV, LLDBĐV và động viên công nghiệp quốc phòng; xây dựng và bảo vệ chủ quyền biển, đảo, biên giới quốc gia trong tình hình mới; Bảo vệ ANQG và bảo đảm TTAT-XH; Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc.

- Công tác quốc phòng và an ninh: Phòng, chống chiến lược “DBHB”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch đối với cách mạng Việt Nam; Một số nội dung cơ bản về dân tộc, tôn giáo; An ninh phi truyền thống và các đe dọa an ninh phi truyền thống ở Việt Nam; Phòng chống vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường; Phòng chống vi phạm pháp luật về bảo đảm trật tự an toàn giao thông; Một số loại tội phạm xâm hại danh dự, nhân phẩm; An toàn thông tin và phòng chống vi phạm pháp luật trên không gian mạng.

- Quân sự chung, chiến thuật, kỹ thuật bắn súng ngắn và sử dụng lựu đạn: Chế độ sinh hoạt, học tập, công tác và các chế độ nề nếp chính quy, trật tự nội vụ; Đội ngũ đơn vị; hiểu biết về bản đồ địa hình quân sự; phòng chống địch tiến công bằng vũ khí CNC; Ba môn quân sự phối hợp; Điều lệnh từng người có súng; Hiểu biết chung về quân, binh chủng của quân đội.

3.2.2. Kết quả giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình hiện nay

Đảng ủy, Ban Giám đốc ĐHH luôn phát huy tốt vai trò, trách nhiệm trong việc quản lý, triển khai, cụ thể hóa các chủ trương, chính sách, chỉ thị, hướng dẫn của Trung ương Đảng, Chính phủ, Ban Tuyên giáo, Bộ GD&ĐT; chủ động xây dựng chương trình đào tạo, biên soạn giáo trình, đề cương chi tiết và tổ chức vận hành hoạt động dạy và học tại ĐHH thành nề nếp, chính quy.

Lãnh đạo các đơn vị luôn chủ động đề xuất với lãnh đạo ĐHH kịp thời tuyển dụng đội ngũ cán bộ giảng viên, sỹ quan Quân đội biệt phái đúng chuyên môn đạt loại giỏi, bồi dưỡng xây dựng nguồn giảng viên, gửi đi đào tạo nâng cao trình độ thạc sĩ, tiến sĩ, nâng cao phẩm chất, đạo đức, lối sống, bản lĩnh chính trị, lập trường quan điểm vững vàng, lòng trung thành với Đảng, Nhà nước và nhân dân của đội ngũ.

Nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên được ĐHH tích hợp, lồng ghép vào trong chương trình đào tạo đại học ở nhiều học phần với những mức độ khác nhau. Để tìm hiểu về mức độ thường xuyên trong việc giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH, chúng tôi đã tiến hành phỏng vấn một số giảng viên và sinh viên, kết quả cho thấy: Chương trình, nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc chưa được triển khai thường xuyên. Kết quả khảo sát đánh giá của giảng viên và sinh viên về công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH trong tình hình hiện nay được thể hiện ở bảng 1:

Bảng 1. Đánh giá của giảng viên và sinh viên về công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên Đại học Huế trong tình hình hiện nay

TT	Mức độ đánh giá	Giảng viên		Sinh viên	
		Số lượng	Tỷ lệ %	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Rất tốt	13	32,5	21	8,1
2	Tốt	24	60	136	52,3
3	Bình thường	3	7,5	96	36,9
4	Yếu	0	0	7	2,7
5	Kém	0	0	0	0

Kết quả khảo sát ở bảng 1 cho thấy, nhìn chung giảng viên cho rằng công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH trong tình hình hiện nay đang được thực hiện ở mức “tốt” trở lên (92,5%). Tuy nhiên, tỷ lệ này theo đánh giá của sinh viên chỉ là 60,4%.

Theo số liệu từ Phòng Đào tạo của Trung tâm GDQP&AN, kết quả thi các học phần môn GDQP&AN năm học 2021-2021 cũng cho thấy, tỷ lệ sinh viên nhận điểm C (trung bình) và mức D (yếu) là khá cao: Trường Đại học Luật tỷ lệ sinh viên nhận điểm C là 20%, điểm D là 6,7%; Trường Du lịch tỷ lệ sinh viên nhận điểm C là 13,3%, điểm D là 16,7%; Trường Đại học Khoa học tỷ lệ sinh viên nhận điểm C là 33,3%, điểm D là 6,3%.

Qua tìm hiểu thực tiễn triển khai tại các trường đại học thành viên và Trường Du lịch, chúng tôi nhận thấy công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH chưa được

lồng ghép trong quá trình học tập các môn lý luận chính trị tại các trường đại học, chưa xen kẽ vào nội dung: “Tuần sinh hoạt công dân, học sinh, sinh viên”, “thi tìm hiểu truyền thống QĐ, CA”.... hoặc có lồng ghép song chưa thật động bộ nên hiệu quả chưa cao.

Kết quả phỏng vấn giảng viên và sinh viên đang giảng dạy, theo học tại Trung tâm GDQP&AN cũng cho thấy, không ít giảng viên và sinh viên cho rằng công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên tại Trung tâm GDQP&AN còn đơn điệu, nội dung dạy học, hình thức tổ chức, phương pháp chưa đa dạng, phong phú; chưa gắn chặt giữa dạy học với tham quan thực tiễn...; cơ sở vật chất phục vụ học tập, giảng dạy chưa đáp ứng dẫn đến sinh viên chưa tích cực, chủ động học tập, chưa hài lòng về công tác giáo dục; chưa có các hoạt động vừa mang tính giáo dục, vừa mang tính tuyên truyền, vui chơi, giải trí lôi cuốn nhiều người tham gia.

Để tìm hiểu sâu hơn về nguyên nhân của những hạn chế nêu trên, chúng tôi đã tiến hành phỏng vấn một số giảng viên tại Trung tâm GDQP&AN, kết quả phỏng vấn cho thấy các nguyên nhân chủ yếu được xác định như sau:

- Đội ngũ nhà giáo nhận thức nhiệm vụ giáo dục, trang bị kiến thức cho sinh viên có lúc có nơi chưa thật chủ động, còn biểu hiện giản đơn, sự kết hợp giữa giáo dục với rèn luyện còn lỏng lẻo, bố trí lớp học quá đông, cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật phục vụ nhiệm vụ giảng dạy ngày càng xuống cấp nghiêm trọng, chưa kịp thời đáp ứng yêu cầu giáo dục - đào tạo.

- Việc đổi mới nội dung, chương trình, hình thức và phương pháp giáo dục các môn GDQP&AN cho sinh viên tại Trung tâm hiện nay còn nhiều bất cập (nhất là thao trường bãi tập). Nội dung giảng dạy còn quá dài, chương trình học tập còn nặng về lý thuyết, bài tập thực hành còn ít, việc kết hợp với hoạt động ngoại khóa còn hạn chế.

- Tổ chức lồng ghép vào các hoạt động như “Ngày pháp luật Việt Nam” với nội dung tìm hiểu “Sinh viên với chủ quyền biển đảo của Tổ quốc” thông qua các chương trình hoạt động của Đoàn, Hội sinh viên. Tuy nhiên, các nội dung này chiếm tỉ trọng, thời lượng ít, thời gian ngắn không đủ cho sinh viên học tập, nghiên cứu, trao đổi.

3.3. Giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa cho sinh viên Đại học Huế

3.3.1. Nâng cao nhận thức cho sinh viên Đại học Huế về vai trò, trách nhiệm của sinh viên đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay

Nhận thức đóng vai trò rất quan trọng trong mọi hoạt động của con người. Nhận thức là cơ sở của hành động, nhận thức đúng dẫn đến hành động đúng đắn và ngược lại. Vì vậy, nâng cao nhận thức cũng chính là nâng cao chất lượng hành động, làm cho hành động ngày càng đúng đắn hơn. Đối với sinh viên, nhận thức đúng đắn về vai trò, trách nhiệm của bản thân đối

với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay là một yếu tố rất quan trọng, thúc đẩy họ tham gia tích cực hơn trong hoạt động học tập, rèn luyện, thực hiện tốt nghĩa vụ của bản thân.

Để thực hiện tốt nội dung này, một mặt, tổ chức cho sinh viên tiếp cận, nắm được các văn bản, các quy định nêu rõ vai trò, trách nhiệm của sinh viên đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay; mặt khác, nêu được các tấm gương điển hình của sinh viên về đạo đức trong sáng, có ý chí kiên cường, tích cực tham gia các hoạt động bảo vệ Tổ quốc, thành công, hạnh phúc trong cuộc sống.

3.3.2 Nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực, trách nhiệm của đội ngũ giảng viên trong quá trình biên soạn giáo trình, bài giảng thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy

Xây dựng, đào tạo đội ngũ cán bộ, giảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định mục tiêu lý tưởng của Đảng, có phẩm chất, đạo đức tốt, lối sống lành mạnh trong sáng; luôn đấu tranh với các quan điểm sai trái, bảo vệ chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên giảng dạy các học phần GDQP&AN cần chú trọng tính đồng bộ, toàn diện, vừa đảm bảo trình độ chuyên môn, năng lực giảng dạy, vừa đảm bảo tính chính trị, tính quân sự, tính Đảng. Trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0, đội ngũ giảng viên cần nâng cao năng lực ngoại ngữ, trình độ công nghệ thông tin nhằm tiếp cận và ứng dụng các phương pháp hiện đại vào quá trình dạy học. Nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cần được cập nhật phù hợp với thực tiễn của đất nước, thể hiện đầy đủ, đa dạng trong hệ thống bài giảng, giáo trình, sách chuyên khảo, sách tham khảo. Thiết kế thời lượng số tiết học, số tín chỉ của các học phần giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong chương trình đào tạo đại học một cách hợp lý.

3.3.3 Đổi mới hình thức, phương pháp dạy và học của giảng viên, sinh viên; đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá kết quả học tập các học phần liên quan nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên

Đổi mới đa dạng hóa hình thức tổ chức dạy học phù hợp với đặc điểm đối tượng người học, cơ sở giáo dục nhằm tăng tính hấp dẫn, sinh động đối với sinh viên. Đặc biệt, cần chú trọng hình thức dạy học thực địa, sử dụng nhân chứng lịch sử để tăng độ tin cậy, khách quan kích thích sự hứng thú say mê tìm hiểu, học tập, nghiên cứu nội dung nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trong tình hình mới cho sinh viên. Đổi mới phương pháp giảng dạy của giảng viên theo hướng phát huy tính tích cực của người học, lấy sinh viên làm trung tâm. Phương pháp giảng dạy phải khuyến khích sinh viên tự học hỏi, tự kiến tạo nên kiến thức của mình dưới sự hỗ trợ, hướng dẫn của giảng viên. Tạo cơ hội cho sinh viên tham gia tích cực vào quá trình dạy và học, thông qua khối lượng thông tin mà giảng viên đã cung cấp, sinh viên chủ động tìm hiểu những kiến thức cơ bản, đào sâu suy nghĩ, phát triển tư duy phân tích, tranh luận, áp dụng, sáng tạo và vận dụng. Đổi mới hình thức, phương pháp, công cụ kiểm tra đánh giá kết quả học tập các học phần gắn với nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên. Kết hợp

kiểm tra đánh giá thường xuyên với kiểm tra đánh giá định kỳ; kiểm tra đánh giá bằng định tính với kiểm tra đánh giá bằng định lượng. Kết quả kiểm tra đánh giá là cơ sở để phân loại, xác định vị trí của sinh viên, trên cơ sở đó hướng dẫn, hỗ trợ sinh viên phát huy phẩm chất, năng lực sẵn có đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

3.4. Tăng cường giáo dục, bồi dưỡng ý thức, trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN gắn với việc phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong sinh viên

Tăng cường bồi dưỡng lý luận chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ độc lập chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ cho sinh viên. Thực hiện các hoạt động thực tiễn như tổ chức chương trình “Nghĩa tình biên giới, hải đảo”, “Tuổi trẻ hướng về biển đảo”... bằng các cuộc thi tìm hiểu, tọa đàm nhân chứng lịch sử, thăm thực địa... nhằm giúp cho sinh viên nhận thấy được giá trị của việc bảo vệ chủ quyền quốc gia. Củng cố niềm tin, nâng cao ý chí, thái độ, trách nhiệm của sinh viên đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, tăng cường tuyên truyền, phổ biến tư tưởng, phương châm giải quyết các vấn đề chủ quyền quốc gia của Đảng và Nhà nước. Giới thiệu cho sinh viên thấy được tiềm lực, sức mạnh QP,AN của đất nước để sinh viên có nhận thức đúng, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng trong việc giải quyết các vấn đề liên quan đến chủ quyền quốc gia, từ đó giúp cho sinh viên nêu tinh thần trách nhiệm đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Kết hợp chặt chẽ quá trình giáo dục với việc nâng cao khả năng phòng, chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong sinh viên. Sinh viên ĐHH là lớp người sinh ra trong hòa bình, đến từ mọi miền của đất nước có nhiều đặc điểm văn hóa, tâm sinh lý, tôn giáo khác nhau. Đây cũng là môi trường để các thế lực thù địch lôi kéo, chuyển hóa. Vì vậy, quá trình giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc phải gắn với trang bị kiến thức, giúp sinh viên nhận thức, phân biệt được đúng – sai, phải – trái để tự “miễn dịch”, tự phòng ngừa.

3.5. Tăng cường cơ sở vật chất, tài liệu, đồ dùng trang thiết bị hiện đại phục vụ công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên trong bối cảnh tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Xây dựng hệ thống tài liệu, công cụ tuyên truyền giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc như: tài liệu giấy, tài liệu hình, tranh ảnh... Hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy và học các môn GDQP&AN cần được trang cấp mới, nhất là các mô hình, sa bàn để tăng tính thực tiễn, hiệu quả trong giáo dục. Tăng cường sử dụng các phương tiện thông tin đại chúng trong công tác tuyên truyền, giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc. Thực hiện tổ chức các hội thảo, hội nghị, diễn đàn khoa học trong nước và quốc tế về chủ quyền và nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0 để sinh viên có cơ hội tham gia trao đổi, nắm bắt thông tin, nâng cao nhận thức, hiểu biết về chủ quyền quốc gia, nhất là chủ quyền biển đảo của Việt Nam. Tổ chức các cuộc triển lãm bản đồ, tư liệu về độc lập chủ quyền để sinh viên có thể tham gia, tham quan nghiên cứu, góp phần nâng cao ý thức, trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc của bản thân.

4. Kết luận

Kết quả nghiên cứu cho thấy, sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của đất nước, là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Trong thời gian qua, ĐHH đã rất quan tâm đến công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên. Nội dung giáo dục được tích hợp, lồng ghép vào giảng dạy cho sinh viên ở nhiều môn học. Nhiều hình thức tổ chức giáo dục cho sinh viên được triển khai thực hiện đa dạng, phong phú. Hiệu quả công tác giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH cơ bản đáp ứng mục tiêu, yêu cầu đặt ra. Tuy nhiên, đánh giá một cách tổng thể so với yêu cầu, hoạt động giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên ĐHH vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế cả về khách quan, chủ quan, cả về khách thể và chủ thể.

Trên cơ sở kết quả nghiên cứu về nhiệm vụ giáo dục nâng cao chất lượng giảng – dạy môn GDQP&AN cho sinh viên, để nâng cao chất lượng giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN cho sinh viên ĐHH thời gian tới, cần tập trung thực hiện các giải pháp sau: (1) Nâng cao nhận thức cho sinh viên Đại học Huế về vai trò, trách nhiệm của sinh viên đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình hiện nay; (2) Nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực, trách nhiệm của đội ngũ giảng viên trong quá trình biên soạn giáo trình, bài giảng thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy; (3) Đổi mới hình thức, phương pháp dạy và học của giảng viên, sinh viên; đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá kết quả học tập các học phần liên quan nội dung giáo dục nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên; (4) Tăng cường giáo dục, bồi dưỡng ý thức, trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN gắn với việc phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong sinh viên; (5) Tăng cường cơ sở vật chất, tài liệu, đồ dùng trang thiết bị hiện đại phục vụ công tác giáo dục trong bối cảnh tác động của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Trong quá trình tổ chức thực hiện, tùy theo môi trường, thời điểm, điều kiện, từng giải pháp có vị trí ưu tiên khác nhau, có thể thay đổi thứ tự thực hiện các biện pháp để đạt hiệu quả cao nhất.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng bộ Đại học Huế (2020), *Văn kiện trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ Đại học Huế lần thứ VI, phụ lục số 10*, tr. 6.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr. 147-148.
3. Đào Duy Hiệp và cộng sự (2014), *Giáo trình giáo dục quốc phòng - an ninh*, tập 1, tái bản lần thứ 6, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
4. Luật Giáo dục Quốc phòng và An ninh số 30/2013 /QH 13